

[Arne Christiansen.]

diffust grundlag. Forslagsstillerne synes at forudsætte, at målsætningen allerede er klar, og at det kun drejer sig om finansiering og om, at den rette anvendelse af de midler, der stilles til rådighed, sikres gennem beretning til Folketinget. Fremtidsforskning må kræve andet og mere.

Jeg er enig med forlagsstillerne, når det i bemærkningerne til forslaget hedder, at opgaverne bør løses af de forsknings- og planlægningsinstitutioner, private som offentlige, som må antages at være bedst egnede til løsning af opgaven. Men definitionen af opgaven mangler. Jeg kan ikke lade være med at minde om, at franskmændene har lavet en omfattende analyse under arbejdstitlen „Horisont 1980“. Hvor står vi i 1980? Adskillige af vore forskere gør sig tanker i den retning, når det gælder de menneskelige trivselsproblemer, miljøet, den enkelte borgers størst mulige deltagelse i samfundets beslutningsprocesser, trafik, kommunikation osv. Men hvis vi tænker os „Horisont 1980“ overført til Danmark, melder sig for mig spørgsmålet, om det foreliggende forslag vil give den rette start til løsningen af de problemer, der melder sig i denne forbindelse. Er det ikke snarere nødvendigheden af at bringe de folk sammen, som tumler med problemerne, det i første række gælder? Det kommer vi ikke uden om at beskæftige os med i det udvalgsarbejde, som forslaget nu skal gøres til genstand for.

Samuelson: Det radikale venstre møder tanken med det foreliggende forslag med sympati. Vi er overbevist om, at der i langt højere grad, end tilfældet er i dag, bliver brug for en fremtidsforskning med et helt andet perspektiv.

Jeg har som andre i dette ting modtaget en større skrivelse fra Akademiet for Fremtidsforskning, hvori der gøres interessante betragtninger over målsætningen for fremtidsforskningen. Det forekommer mig indlysende rigtigt, når det i denne beretning siges, at fremtidsforskningen har to forskellige opgaver, og at den første er at bidrage til en mere intens udvikling af den danske teknostruktur og gennem tidlig præsentation af alternative fremtider at give bredest mulige kredse i befolkningen lejlighed til at

debattere flere fremtider, vælge mellem dem og deltage i beslutningsprocessen.

Kunne der etableres en sådan fremtidsforskning, ville man nok komme et skridt videre end nu, hvor mange beslutninger sikkert baseres på prognoser af en art, som simpelt hen udarbejdes som en forlængelse af de kurver, man kender fra den nærmeste fortid. Hvis man kunne stille alternative fremtider op, er det sikkert også rigtigt, at ungdomsoprøret ville blive et andet, idet man så i stedet for at diskutere manglerne ved det bestående samfund ville få det hele sat mere i perspektiv og gå på barrikaderne i en positiv interesse for de forskellige valgmuligheder i det kommende samfund.

Jeg skal ikke fordybe mig i dette meget omfattende emne, men sige, at vi, som det allerede har været nævnt, er noget betænkelige ved tanken om at oprette en ny videnskabelig fond netop nu, da vi alle, som hr. Morten Lange så lyrisk har betegnet det, har sat skovlen under Rask-Ørsted Fondet. Finansieringen må kunne foregå på anden måde. I det hele taget er forslaget af en sådan karakter, at det må anbefales, at det bliver gjort til genstand for en meget nøje drøftelse i forskningsudvalget.

Morten Lange: Dette i omfang meget beskudne forslag kunne naturligvis give anledning til en meget inspireret diskussion i det høje ting. Det er fredagsmøder nu nok ikke det allerbedste forum for, og måske det i virkeligheden også ville vise sig, at vi i vore visioner meget hurtigt kom til at træde på noget, som vi bagefter fandt ud af ikke engang var nylagt is, men bare et vandspejl.

Der er nok noget meget grundlæggende i den tanke, at teknologien i vor tid udvikler sig i så hurtige spring, at samfundet, menneskene, har overordentlig svært ved at indstille sig på en udvikling af sig selv i samme hastighed og tempo. Jeg tror i virkeligheden, at hvis der var et enkelt sted i hele det danske samfund, hvor fremtidsforskning burde have en helt central interesse, var det tilfældigvis her i det høje ting, hvor vi jo rent principielt prøver på at lave love for fremtiden. Vi har meget sjældent for skik at lave love for fortiden, vi laver dem for fremtiden, og de skal så revideres efter en eller anden passende frist, som vi mener at